

THL:n pääjohtaja valtakunnallisen mielenterveys- ja päihdeseminaarin avauksessa

MIELENTERVEYS- JA PÄIHDETYÖSSÄ PÄÄPAINO SISÄLLÖLLISEEN KEHITTÄMISEEN

Mielenterveys on suomalaisessa yhteiskunnassa tunnustettu olennaiseksi osaksi suomalaisten terveyttä, hyvinvointia ja tuottavuutta. Vaikka mielenterveysasioita koskevat uutiset ovat usein negatiivisia, tosiasia on, että suomalainen mielenterveystyö on tavattomasti kehittynyt vuoden 1984 mielenterveystyön komitean jälkeen ja osin sen suositusten vuoksi. Tänä päivänä mielenterveys- ja päihdetyössä on Suomessa enemmän henkilöstöä kuin koskaan aiemmin: väestöön suhteutettuna psykiatrian erikoislääkäreitä kolmanneksi eniten ja psykiatrisia sairaanhoitajia eniten Euroopassa. Laatu on parantunut ja sairaansijoja sekä hoitopaikkoja on varsin paljon.

Myönteisestä kehityksestä huolimatta on paljon ongelmia ja haasteita, joihin MIELI 2009-suunnitelma pyrkii vastaamaan. Vaikka suomalaisten mielenterveyden kehitys ei ole ollut yhtä suotuisa kuin monilla fyysisen terveyden aloilla, palvelujen kysynnän kasvu ei selity mielenterveysongelmien lisääntymisellä, vaan yleisemmillä yhteiskunnallisilla seikoilla. Avainhaasteena onkin palvelujen sisällöllinen kehittäminen. Tällöin pääpainoa pannaan entistä enemmän varhaiseen apuun, kynnyksen madaltamiseen, perusterveydenhuoltoon, potilaiden ja omaisten omaan panokseen sekä mielenterveyden edistämiseen ja ennalta ehkäisyyn. Toimintoja tulee kehittää potilaiden ja omaisten tarpeista, ei organisaatioiden ehdoilla. Tärkeää on myös suunnitelma integroida mielenterveys- ja päihdepalvelut entistä paremmin, koska mielenterveys ja alkoholi liittyvät niin läheisesti yhteen. Tehokas kansallinen alkoholipolitiikka on myös tärkeää ongelmien ja palvelutarpeen kasvun hillitsemisessä.

Uusi Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) pyrkii Kansanterveyslaitoksen ja Stakesin yhdistetyin voimin entistä vahvemmin tukemaan niin palvelujärjestelmää kuin kansalaisia mielenterveys- ja päihdetyön asioissa. Kysymys on yhteistyöstä kuntien kanssa niin palvelujärjestelmän rakenteiden kuin sisällön kehittämisessä että työtä tukevilla tietojärjestelmillä.